Stuk **436** (2004-2005) – Nr. 1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

1 juli 2005

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE

– van de heer Rudi Daems en de dames Vera Dua en Mieke Vogels –

tot besluit van de op 30 juni 2005 door de heer Rudi Daems in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het onderzoek naar de relatie tussen milieu en gezondheid bij pasgeborenen in Vlaanderen

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Vlaamse baby's hebben meer cadmium in hun bloed dan hun leeftijdsgenootjes in het buitenland. Moeders met verhoogde waarden aan hormoonverstorende stoffen hebben meer last om zwanger te worden. Astma kom meer voor in stedelijke gebieden. Dat en nog veel meer blijkt uit de eerste resultaten van het onderzoek Milieu en Gezondheid in Vlaanderen, dat werd bekendgemaakt door de ministers Vervotte en Peeters op 16 juni 2005. Dit onderzoek werd in 2002 gestart door toenmalig minister van Leefmilieu Vera Dua en door toenmalig minister van Welzijn Mieke Vogels. De biomonitoring is een onderzoek naar de mogelijke effecten van milieuvervuiling op de menselijke gezondheid. In acht gebieden werden telkens 200 (of iets minder) pasgeborenen, jonge tieners en volwassenen onderzocht: de stedelijke agglomeraties Antwerpen en Gent, de havengebieden, de Limburgse fruitstreek, de regio Olen, de zone Albertkanaal tussen Geel en Tessenderlo, de zone Menen+ als zone met een concentratie aan verbrandingsovens, en een landelijk referentiegebied. Vandaag zijn de resultaten van de pasgeboren kindjes bekend. Normaal moet in 2006 het resultaat van de vervolgstudies bij tieners en volwassenen bekend worden. Er werden dioxineachtige stoffen, pesticiden zoals PCB, DDE (restproduct van DDT), hexachloorbenzeen (HCB), en de zware metalen lood en cadmium gemeten.

De resultaten bevestigen dat er tussen de verschillende gebieden wel degelijk verschillen bestaan wat betreft de milieuvervuiling in het menselijke lichaam. Enkele opvallende cijfers:

– in vergelijking met het buitenland hebben Vlaamse baby's een hoger gehalte aan cadmium; positief dan weer is de afname van dioxineachtige stoffen en chloorhoudende verbindingen, wat allicht te danken is aan het daadkrachtige beleid met betreking tot de verbrandingsovens, non-ferro en PCB-houdende apparaten;

– astma komt frequenter voor in stedelijke gebieden als Antwerpen, Gent en de ruime omgeving. Zo kan de relatie gelegd worden met de aanwezigheid van fijn stof, waarvoor de wettelijke grenswaarde al is overschreden in Roeselare en Haren, en de volgende dagen dreigt overschreden te worden in de Antwerpse en Gentse regio;

– in de Antwerpse agglomeratie vinden we verhoogde gemiddelde waarden voor dioxineachtige stoffen, PCB en HCB, in tegenstelling tot de Gentse regio. Maar Gentenaren zitten weer boven het gemiddelde voor cadmium; voor Antwerpen wordt dan uiteraard gekeken naar de aanwezige chemische industrie in de haven;

– opvallend is de verlaagde waarde voor persistente pesticiden zoals DDE (afgeleid product van DDT) en hexachloorbenzeen in de Limburgse fruitstreek;

– enkele gekende blackpoints zoals Olen en Menen geven ondanks een lagere deelname aan het onderzoek duidelijk verhoogde waarden, zoals voor cadmium (Olen) en chloorhoudende verbindingen en lood (Menen+);

– de zone Albertkanaal heeft een verhoogde waarde voor het DDE, afgeleid product van DDT;

– het landelijke referentiegebied kent relatief verhoogde waarden voor bijna alle onderzochte parameters; merkwaardig is de ruime en algemene aanwezigheid van bijvoorbeeld persistente pesticiden als DDE en HCB, nochtans al lang bij wet verboden;

– vrouwen met hogere gehalten aan hormoonverstoorders (dioxineachtige stoffen, PCB, HCB) moeten meer gebruik maken van vruchtbaarheidsbehandelingen om zwanger te worden;

– er bestaat een samenhang tussen hogere gehalten aan lood en de melding van astma en hooikoorts.

De Groen!-fractie in het Vlaams Parlement vraagt dat het Vlaams Parlement de Vlaamse Regering aanspoort om een versnelling hoger te gaan wat betreft het milieu- en gezondheidsbeleid, zowel wat betreft een verdere gebiedsge-

richte aanpak als wat betreft algemene beleidsmaatregelen.

Rudi DAEMS

Vera DUA

Mieke VOGELS

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE

Het Vlaams Parlement,

– gehoord de interpellatie van de heer Rudi Daems;

– gehoord het antwoord van minister Kris Peeters;

– gelet op de resultaten van het milieu- en gezondheidsonderzoek bij pasgeborenen.;

– vraagt de Vlaamse Regering:

1° de saneringsacties in historische blackpoints van zware metalen, zoals de omgeving van Olen, Hoboken, Beerse en Menen, versneld aan te pakken en daartoe het budget voor ambtshalve bodemsanering gevoelig te verhogen;

2° vervolgonderzoeken te starten naar nieuwe stoffen, zoals vandaag gebruikte pesticiden, gebromeerde vlamvertragers, maar ook naar andere mogelijke gezondheidseffecten, zoals de gezondheidseffecten van stortplaatsen;

3° onmiddellijk een Vlaams actieplan fijn stof uit te vaardigen;

4° een offensieve houding aan te nemen in de Europese discussie over de totstandkoming van de REACH-verordening rond milieugevaarlijke chemische stoffen;

5° in overleg te treden met de chemische sector, in het bijzonder in de Antwerpse regio, om extra bron- en outputgerichte maatregelen te treffen om de emissies van schadelijke stoffen stop te zetten of af te bouwen;

6° de nodige personele en financiële middelen uit te trekken zodat de administratie en het Steunpunt Milieu en Gezondheid op het huidige elan kunnen verder werken.

Rudi DAEMS

Vera DUA

Mieke VOGELS